

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/157/2021
Identifikačné číslo spisu: 5118210258
Dátum vydania rozhodnutia: 27.01.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Adamcová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:5118210258.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne E. O., trvale bytom I. právne zastúpenej JUDr. Sabínou Hodoňovou, PhD., advokátkou, so sídlom Mariánske nám. č. 31, Žilina, proti žalovanému C. J., bytom J. XXXX/XX, Ž., o vrátenie bytu, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14C/32/2018, o dovolaní žalobkyne proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2020, sp. zn. 5Co/135/2019, takto

rozhodol:

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. januára 2020, sp. zn. 5Co/135/2019, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Žiline uznesením z 31. januára 2020, sp. zn. 5Co/135/2019, odmietol (§ 386 písm. a/ CSP) odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žilina z 12. februára 2019, č. k. 14C/32/2018-80, ktorým súd prvej inštancie zamietol žalobu a rozhodol, že žalovaný má právo na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovanému priznal zároveň náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne bolo podané po uplynutí zákonom stanovenej lehoty na jeho podanie. Uviedol, že odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie bol žalobkyňi doručený 6. marca 2019, posledný deň zákonnej 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na 21. marca 2019, ktorý bol bežným pracovným dňom. Odvolanie bolo súdu doručené 22. marca 2019.

2. Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie žalobkyňa (ďalej aj „dovolateľka“). Prípustnosť dovolania vyvodzovala z toho, že jej bolo znemožnené uskutočniť jej patriace procesné oprávnenia v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces [§ 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“)]. Žalobkyňa uviedla, že odvolací súd sa pri skúmaní včasnosti podania odvolania zaoberal okamihom doručenia odvolania a nie okamihom jeho odoslania. Dňa 21. marca 2019 bolo jej podanie, obsahom ktorého bolo odvolanie, odoslané Okresnému súdu Žilina. Priložila potvrdenie o odoslaní podania z 21. marca 2019 a výpis schránky z ústredného portálu verejnej správy vedenej na právnu zástupkyňu dovolateľky, z ktorých vyplýva, že odvolanie bolo prijímateľovi odoslané v tento deň o 16:19 a potvrdenie o odoslaní podania bolo do schránky prijaté

16:20. Zdôraznila skutočnosť, že pri listových zásielkach je rozhodujúce, kedy bol procesný úkon odoslaný (odovzdaný poštovému podniku), a to by malo platiť aj na podania odoslané elektronickými prostriedkami. Zároveň poukázala na rozhodovaciu činnosť najvyššieho súdu (5Cdo/12/2018, 6Cdo/163/2018, 2Cdo/271/2018). Z uvedených dôvodov navrhla, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Žalovaný sa k dovolaniu žalobkyne písomne nevyjadril.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, skúmajúc najprv splnenie podmienok prípustnosti dovolania dospel k záveru, že dovolanie je prípustné a vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod (§ 420 písm. f/ CSP) zároveň aj dôvodné. Ak totiž dovolanie smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z tzv. zmätočnosťných vád uvedených v tomto ustanovení, znamená nielen splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zároveň zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť.

5. Dovolateľka podala v priebehu dovolacieho konania návrh na zmenu žalovaného v zmysle ustanovenia § 80 CSP, keďže došlo k prevodu predmetného bytu. Nakoľko bolo potrebné napadnuté rozhodnutie z procesných dôvodov zrušiť, dovolací súd sa zmenou žalovaného nezaoberal. Bude však potrebné, aby sa odvolací súd v ďalšom konaní s týmto procesným návrhom žalobkyne vysporiadal.

6. Podľa ust. § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Podľa ust. § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

7. Citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti). Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia môže byť daná aj v prípade rozhodnutia súdu o odmietnutí odvolania, ak by pre takéto rozhodnutie neboli splnené zákonom stanovené podmienky.

8. V preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu rozhodnutím odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania (teda rozhodnutím, ktorým sa odvolací súd odmietol vecne zaoberať odvolaním) k naplneniu vady vyplývajúcej z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Táto vada spočíva v nesprávnom odmietnutí odvolania odvolacím súdom z dôvodu jeho údajného oneskoreného podania.

9. Podľa § 362 ods. 1 CSP odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

10. Podľa § 125 ods. 1 CSP podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

11. Podľa § 121 ods. 1 až 5 CSP lehota podľa tohto zákona môže byť určená podľa hodín, dní, týždňov,

mesiacov a rokov. Do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty. Lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca. Ak koniec lehoty pripadne na sobotu alebo deň pracovného pokoja, je posledným dňom lehoty najbližší nasledujúci pracovný deň. Lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

12. Podľa § 2 ods. 3 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, ak ide o postup orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci a ak ide o náležitosti návrhu na začatie konania, žaloby, žiadosti, sťažnosti, vyjadrenia, stanoviska, ohlásenia alebo iného obdobného dokumentu, ktoré sa v konaní predkladajú orgánu verejnej moci, a o náležitosti rozhodnutia, žiadosti, vyjadrenia, stanoviska alebo iného dokumentu, ktoré v konaní vydáva orgán verejnej moci, použijú sa ustanovenia osobitných predpisov, ak tento zákon v ustanoveniach § 4 až 6, § 10, § 17 a 18 a v ustanoveniach o identifikácii (§ 19 a 20), autentifikácii (§ 19, 21 a 22), autorizácii (§ 23), elektronickom podaní (§ 24, 25 a 28), elektronickom úradnom dokumente (§ 26, 27 a 28), elektronickom doručovaní (§ 11 až 16 a § 29 až 34), zaručenej konverzii (§ 35 až 39) a referenčných registroch a referenčných údajoch (§ 49 až 55) neustanovuje inak.

13. Podľa § 25 ods. 1 a 2 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, ak osobitný predpis na účely konania o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach osôb ukladá osobe povinnosť podať alebo doručiť orgánu verejnej moci návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument alebo ak ju na ich podanie oprávňuje, považuje sa táto povinnosť za riadne splnenú alebo toto oprávnenie za riadne využité podaním elektronického podania alebo doručením elektronického podania, ktoré je autorizované za podmienok podľa § 23 ods. 1. Ustanovením prvej vety nie sú dotknuté oprávnenia orgánu verejnej moci podľa osobitných predpisov požadovať odstránenie väd, doplnenie elektronického podania, odmietnuť prijatie elektronického podania alebo možnosť, či povinnosť orgánu verejnej moci nekonať alebo konanie zastaviť, ak je elektronické podanie neúplné. Elektronické podanie je podané jeho odoslaním do elektronickej schránky orgánu verejnej moci; na účely preukázania momentu odoslania sa použijú údaje z potvrdenia podľa § 5 ods. 8. Ak osobitný predpis ustanovuje pre návrh na začatie konania, žalobu, žiadosť, sťažnosť, vyjadrenie, stanovisko, ohlásenie alebo iný dokument, ktoré sú urobené elektronickými prostriedkami, povinnosť doplniť ich písomne alebo ústne do zápisnice, táto povinnosť je riadne a včas splnená doručením elektronického podania.

14. Podľa § 5 ods. 8 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente, správcovia ústredného portálu a informačného systému integrovaného obslužného miesta na účely elektronickej úradnej komunikácie zabezpečia vyhotovenie potvrdenia o odoslaní elektronického podania a rovnopisu odosielaného elektronického podania, a to automaticky alebo na požiadanie odosielateľa.

15. V preskúmvanej veci z obsahu spisu a napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalobkyňa (jej právna zástupkyňa) prevzala rozsudok súdu prvej inštancie 6. marca 2019 (viď. doručienka pripojená k č. l. 95 spisu). Lehota na podanie odvolania proti uvedenému rozhodnutiu začala žalobkyni plynúť 7. marca 2019. Koniec 15-dňovej lehoty na podanie odvolania pripadol na 21. marca 2019, ktorý bol riadnym pracovným dňom. Odvolanie bolo prvoinstančnému súdu doručené elektronicky dňa 22. marca 2019 o 7:26 (č. l. 103), teda po uplynutí zákonom stanovenej lehoty. Odvolací súd preto odvolanie žalobkyne odmietol ako oneskorene podané.

16. Dovolací súd sa stotožnil s námietkou dovolateľky a súčasne aj so záverom rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Cdo/12/2018, podľa ktorých rozhodujúcim okamihom pre zachovanie lehoty na podanie odvolania, ak je urobené elektronickými prostriedkami, je okamih odoslania tohto elektronického podania strany sporu podľa poslednej vety § 25 ods. 1 zákona č. 305/2013 Z. z. o e-Governmente. Rovnaký názor si osvojil najvyšší súd napr. i v rozhodnutiach sp. zn.

6Cdo/163/2018, 2Cdo/271/2018. Dovolateľka pripojila k dovolaniu potvrdenie preukazujúce skutočnosť, že odvolanie elektronicky odoslala dňa 21. marca 2019 o 16:19 hod (č. l. 135 a 136), teda v zákonnej lehote na podanie odvolania. Navyiac obsahom spisu je i Potvrdenie o odoslaní podania (č. l. 102), ktoré jednoznačne preukazuje odoslanie elektronického podania v čase 16:19 dňa 21.3.2019. Odvolací súd nesprávne na toto potvrdenie neprihliadol.

17. Podľa názoru dovolacieho súdu nesprávne odmietnutie odvolania znemožnilo žalobkyni uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolanie žalobkyne je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné. Najvyššiemu súdu neostalo iné, než napadnuté uznesenie dovolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 CSP).

18. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie a odvolací súd sú viazaní právnym názorom dovolacieho súdu (§ 455 CSP).

19. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

20. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.